

ปัญญาประทีป

แสงสว่างแห่งปัญญา ณ อำเภอปากช่อง

อรอนงค์ เสนะวงศ์

สำหรับท่านผู้อ่านที่เป็นแฟนประจำของคอลัมน์บ้านพักผ่อน คงผ่านตามาหลายต่อหลายครั้งแล้วว่าจุดเริ่มต้นจากการเป็นเพียงบ้านพักตากอากาศในต่างจังหวัด อาจนำไปสู่สิ่งที่ยิ่งใหญ่มากกว่านั้น จากบ้านกลายเป็นฟาร์ม โรงแรมขนาดเล็กใหญ่ หรือแม้แต่สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญๆ แต่มาในฉบับนี้ท่านจะได้พบกับเรื่องราวของบ้านพักผ่อนที่กลายเป็นโรงเรียน

● **Holidays Home**

และไม่ใช่วิทยาลัยธรรมดาๆเสียด้วย แต่เป็นโรงเรียนที่เน้นการสร้างปัญญาทั้งในเรื่องวิชาการและจิตใจตามหลักขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือที่เรียกกันว่า **โรงเรียนวิถิปุทธ** อีกหนึ่งทางเลือกสำหรับผู้ปกครองและนักเรียนที่ต้องการความแตกต่างจากหลักสูตรการศึกษาที่เปิดสอนอยู่ทั่วไป

เราเดินทางไปยัง **อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา** ผ่านความวุ่นวายจอแจของถนนมิตรภาพและอำเภอเมืองเพื่อแยกออกสู่ทางเข้า **วัดเขาชัยนทร์** ก่อนจะเลี้ยวซ้ายไปตามป้าย **ปัญญาประทีป** จนสุดทางซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนประจำสหศึกษาระดับมัธยมวิถิปุทธแห่งแรกของประเทศไทย

ภายในบริเวณโรงเรียนร่มรื่นไปด้วยไม้ใหญ่ที่ขึ้นอยู่หนาแน่น ธงชาติไทยโบกสะบัดอยู่ท่ามกลางความเขียวขจี ทำให้ดูไม่ต่างจากโรงเรียนทั่วไป

อาคารสำหรับการเรียนการสอนสูงสองชั้น ทาสีขาวสะอาดใหม่เอี่ยมตั้งตระหง่านอยู่เบื้องหน้า

ระเบียงยาวทอดไปสู่โรงอาหาร ซึ่งอันที่จริงแล้วเป็นอีกหนึ่งของตัวอาคารเปิดโล่ง เห็นนักเรียนนั่งปะปนรับประทานอาหารอยู่กับคุณครู

เมื่อหันมาเห็นคนแปลกหน้าเดินเข้ามา หนูน้อยเหล่านั้นก็ยกมือสวัสดีโดยไม่ต้องรอให้ใครเตือน หรือแนะนำทั้งสิ้น สร้างความประทับใจให้กับเราอย่างมาก

เรามีนัดพบกับ **คุณบุบผาสวัสดิ์ รัชชตาตะนันท์** หรือ **ครูอ่อน** เลขาธิการมูลนิธิปัญญาประทีป ซึ่งเป็นเจ้าของโรงเรียนในชื่อเดียวกันแห่งนี้

“...ถ้าถามถึงสาเหตุที่มาทำโรงเรียนปัญญาประทีป ก็คงต้องเริ่มจากบุคคลคนเดียว นั่นก็คือ **คุณแม่ (คุณทอสี่ สวัสดิ์ชูโต)** ซึ่งมาซื้อที่ที่ปากช่องตั้งแต่เมื่อ

ประมาณ 20 ปีที่แล้วเพื่อปลูกสร้างเป็นบ้านตากอากาศ...

...โดยท่านให้เหตุผลง่ายๆว่าที่นี่มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะหนึ่ง ได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ สอง คืออากาศดีตลอดทั้งปี...

...คราวนี้คุณแม่เห็นครูทำโรงเรียนอนุบาลทอสี่และโรงเรียนวิถิปุทธที่กรุงเทพฯมาได้ประมาณสิบปีแล้ว ซึ่งก็ประสบความสำเร็จพอสมควร...

...แต่สิ่งที่สำคัญคือเราเห็นความงอกงาม เห็นพัฒนาการในตัวเด็ก คุณแม่และผู้ปกครองหลายๆคนก็พูดว่ารู้สึกเสียใจที่จะต้องจบแค่ประถมฯ อยากให้ต่อยอดเป็นระดับมัธยมฯด้วย...

...ครูลองศึกษาดู พบว่าที่ดินในกรุงเทพฯแพงมาก คงจะไม่ไหว...

...คุณแม่ก็เลยบอกว่าเรายังมีที่ที่ปากช่องเหลือ น่าจะเอามาทำเป็นโรงเรียนประจำ ซึ่งมีข้อดีตรงที่ว่าเด็กในวัยนี้จะได้มีโอกาสอยู่กับเพื่อนๆ ใกล้ชิดครูบาอาจารย์ แล้วก็ไม่ต้องเสียเวลาเดินทาง...

...เราใช้เวลาในการวางแผนเตรียมการอยู่ประมาณสองปีเต็ม จึงเปิดโรงเรียนปัญญาประทีปขึ้น เอมอนนี่เป็นเอมแรก มีมูลนิธิปัญญาประทีปเป็นเจ้าของ เพราะคุณแม่ยกที่ดินบริเวณนี้ให้กับทางมูลนิธิ...

...เราเห็นว่าเราจะทำโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ ไม่ควรเป็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นโรงเรียนที่ชุมชนเห็นประโยชน์แล้วก็มาช่วยกันพัฒนา และทำให้มันมีคุณภาพด้วยกัน...

...ส่วนผู้อำนวยการคือสามี **ดร.วิฑิต รัชชตาตะนันท์** ของครูเอง ซึ่งคุณแม่ก็ขอให้มาช่วยเช่นกัน...”

ส่วนชื่อ **ปัญญาประทีป** นั้นครูอ่อนเผยว่า **ท่านอาจารย์ชยสาโร** ซึ่งเธอนับถืออย่างมากเป็นผู้ตั้งชื่อให้ โดยมีความหมายว่า **แสงสว่างแห่งปัญญา** อันแสดงให้เห็นว่า

โรงเรียนแห่งนี้ได้หลอมรวมทั้งความรู้ คุณธรรม และจิตใจอันบริสุทธิ์สงบนิ่ง

เมื่อย้อนกลับไปถามถึงสาเหตุที่ทำให้ครูอ่อนสนใจนำหลักพุทธศาสนามาใช้ในการเรียนการสอน เธออธิบายว่า

“...จากที่ได้มีโอกาสศึกษาและปฏิบัติธรรมภายใต้การอบรมสั่งสอนของ **พระอาจารย์ชยสาโร** ก็พบว่าพุทธศาสนามีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาการศึกษา เพราะเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนามนุษย์ในวิถิปุทธคือปัญญา ซึ่งหมายถึงปัญญาที่จะเข้าใจชีวิตและเข้าใจโลก...”

...แต่ปัญญาที่คนส่วนใหญ่เข้าใจกลับเป็นในเรื่องของวิชาการ ซึ่งอันที่จริงแล้วมันเป็นเพียงแค่เศษเสี้ยวเดียวในชีวิตของเราเท่านั้น...

...ดังนั้นการศึกษาหลักสูตรทั่วไปจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา เด็กๆไม่ถูกสอนให้คิดเป็น...

...สำหรับที่นี่เราจึงเน้นถึงการพัฒนาองค์รวมซึ่งครอบคลุมถึงร่างกาย จิตใจ และปัญญา หรือที่เรียกว่า **ไตรสิกขา...**

...เราสอนให้เด็กได้รู้จักถึงโลกภายนอก และโลกภายใน...

...โลกภายนอกหมายถึงความรู้ทั่วไป...

...โลกภายในคือจิตใจ เช่น อารมณ์ โกรธคืออะไร เกิดขึ้นจากอะไร นี่จึงเป็นการศึกษาที่เอาชีวิตเป็นตัวตั้งไม่ใช่ความรู้...”

ในปัจจุบันโรงเรียนปัญญาประทีปมีนักเรียนรุ่นบุกเบิกเพียงสิบคนเท่านั้น ซึ่งเราเชื่อแน่ว่าคงเป็นหนึ่งในโรงเรียนเพียงไม่กี่แห่งในประเทศไทยเท่านั้นที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่าครูผู้สอน โดยเด็กๆนั้นมาจากเกือบทั่วทุกภาคของประเทศไทย อาทิ เชียงราย อุตรดิตถ์ และสุพรรณบุรี เป็นต้น

นอกจากส่วนอาคารเรียนแล้ว ในบริเวณเดียวกันยังมี **ศาลาปัญญาประทีป** สำหรับใช้ในการปฏิบัติธรรม ส่วนที่กำลังก่อสร้างคือหอพักนักเรียนที่พักอาจารย์และเจ้าหน้าที่อีกสี่หลัง และสนามกีฬาภายในเนื้อที่กว้างขวางถึง 82 ไร่ โดยอาคารใหม่ๆ เหล่านี้คุณทอสี สวัสดิ์-ชูโตเป็นผู้รับผิดชอบสร้างและบริจาคให้กับทางมูลนิธิ

“...สำหรับในตอนนี้นักเรียนพักอยู่ที่ภายใน **บ้านไร่ทอสี** วันธรรมดามีเรียนปรกติ เสาร์อาทิตย์ก็จะมีการจัดทัศนศึกษาไปยังชุมชนใกล้เคียง ไปฟังเทศน์จากท่านชยสาโร จัดสถานที่ และช่วยดูแลญาติโยมที่บ้านไร่ทอสีซึ่งมีการจัดปฏิบัติธรรมเกือบทุกสัปดาห์ เป็นการให้เขารู้จักลงมือปฏิบัติงานจริงและรู้จักให้บริการผู้อื่น...

...สำหรับต่อไปเราก็จะเปิดชั้นเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆในแต่ละปีจนครบถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังจากนั้นนักเรียนก็สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปที่สถาบันการศึกษาอื่นๆได้ แต่ที่สำคัญกว่าเรื่องความสำเร็จในการเรียนคือการที่พวกเขาจะก้าวไปเป็นคนดี เป็นกำลังให้กับสังคมไทยต่อไป...”

ในฐานะเลขาธิการของมูลนิธิ ทำให้ครูอ่อนต้องเดินทางมาดูแลงานของโรงเรียนทุกสัปดาห์ นอกจากงานด้านบริหารแล้ว ยังเพื่อพูดคุยกับนักเรียนและพบปะกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด แต่ถึงแม้จะมาทำงาน สถานที่แห่งนี้ก็เป็นที่ทำงานที่แสนสบายเสียเหลือเกิน

ตัวอาคารโอบล้อมด้วยสวนเล็กๆที่ร่มรื่นไปด้วยไม้ใหญ่ที่ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ทอดกิ่งพาดกันจนแสงแดดส่องลงมาเพียงรำไร ลมเย็นโชยมาไม่ขาดระยะ แลเลยไปมีสระบัวที่ออกดอกบานแฉล้ม ตามโคนต้นไม้มีแผ่นกระดานที่นักเรียนเขียนขึ้นติดอยู่ ปรากฏข้อความหลักคำสอนตามศาสนาพุทธที่เรีกรอยยิ้มได้จากความช่างคิดช่างทำของเด็กๆ

เพราะปัญญาประทีปไม่ใช่เป็นแต่เพียงแสงสว่างสำหรับนักเรียนเท่านั้น แต่คือความร่มรื่น ร่มเย็นสำหรับทุกคนที่ได้มาเยือน 🌿

โรงเรียนปัญญาประทีป
162 ม.12 บ้านหนองน้อย ต.ปากล่อง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
โทร. 044-318-229 และ 044-318-242
www.panyaprateep.org
